

Nyt om naturstriber

Af Sabina Rohde, sro@jaegerne.dk

Det bliver fremover muligt for de danske landmænd at etablere naturstriber på deres marker, uden de trækkes i mængden af gødning, der kan spredes på resten af markarealet. Dog må vildtstriberne ikke overstige 3 procent af markens areal. Danmarks Jægerforbund har igennem en længere periode opfordret til, at reglerne blev revideret - og nu ser det ud til, at det første skridt på vejen er taget.

Naturstriber skal give mere plads til naturen, så blomstrende urter kan tiltrække summende honningbier og sommerfugle mens vegetationen kan tiltrække biller, edderkopper og græshopper. En forbedring af biodiversiteten øger fødegrundlaget for bier, der bestøver landmændenes afgrøder samt rovinsekter, der tager skadedyr i markerne. Det bliver fremover lettere at lave naturstriber på op til 3 procent af en mark. Regelændringen kræver en bekendtgørelse, som Fødevarerministeriet sender i høring i maj.

Kilde nst.dk

Soleksponerede arealer

Lene Midtgaard, markvildtsrådgiver, lmi@jaegerne.dk

Et af de terrænelementer markvildtsrådgiverne kigger efter, når vi kommer ud på terrænbesøg, er soleksponerede arealer – og hvad er det så? Ved næremere overvejelse forklarer begrebet næsten sig selv – der er ganske enkelt tale om områder, hvor der er uhindret adgang for solens stråler. Rent praktisk kan det dreje sig om flere forskellige ting:

- Markveje
- Kortklippede spor
- Barjordsstriber

Fælles for de nævnte elementer er, at de fungerer, som tørreplads for agerhøns og harer, derudover fungerer et kortklippet spor som et fint fødetilbud til harer mens en barjordsstribe også fungerer som baleplads for hønsefugle.

Hvis et soleksponeret areal anlægges som et slået spor, er det vigtigt – for at få den fulde effekt – at holde det kort og ret kort endda. Som rettesnor er den klassiske gummistøvletest velegnet.

Foto 1: Højt græs er ikke attraktiv føde for harene.

Foto 2: Gummistøvletesten i praksis. Her består højden "testen"

Når vegetationen holdes kort, sikrer det friske grønne skud, der ofte er mangel på ude i landbrugslandskabet, hvor vegetationen hurtigt bliver høj og grov. Mangel på føde i form af friske skud, er et stort problem for vores harer.

Et soleksponeret areal i form af en barjordsstribe, vil ud over lys og varme, give hønsefugle gode betingelser for at sandbade eller bale som det hedder på fagsprog. Mulighed for at finde balepladser er af stor vigtighed for vores hønsefugle, da det fungerer, som et led i deres personlige hygiejne. Sandbadning holder nemlig lus og lopper i skak.

Ud over vores markvildt, nyder flere andre arter også godt af barjordsstriber. Arter som firben, snoge, biller, myrer med flere, benytter områder med bar jord til redebygning, solbadning og fødesøgning. For at få mest mulig sol på de soleksponerede arealer, skal disse vende mod øst, syd eller vest. Den optimale udnyttelse af de soleksponerede arealer opnås ved, at der i deres umiddelbare nærhed findes krat og kantvegetation, men også en lysåben vegetation.

Foto 3: Kortklippet spor og markvej skaber føde samt balemulighed

Lysåben vegetation

Lene Midtgaard, markvildtsrådgiver, lmi@jaegerne.dk

Lysåben vegetation er endnu et begreb, vi markvildtsrådgivere slynger om os, når vi er ude og besøge lodsejere eller holder oplæg om markvildtet. Det kan være lidt svært at holde styr på alle de typer af vegetation, som vi interesserer os for, og er forskellen virkelig så stor når det kommer til stykket? **Svaret er et stort JA!**

Nøgleordet er **variation**. Variation i højde, struktur, alder osv. Det er kombinationen af netop disse variationer, som er med til at give markvildtet bedre levevilkår. Den lysåbne vegetationstype er især vigtig for agerhøns og hønsefugle generelt, da det er her deres kyllinger kan finde den proteinrige føde, de har brug for i deres første leveuger. Lysåben vegetation er derudover også en vigtig fødebiotop for de voksne fugle og for andre dyr, og kan også tjene som redebiotop for viber og lærker.

Hvornår er en vegetation så lysåben? En tommelfingerregel kan være at solen skal kunne trænge igennem plantedækket flere steder og at vegetationens struktur skal kunne tillade at selv små agerhønsekyllinger skal kunne bevæge sig uhindret omkring. Hvis man skal definere det mere eksakt, så foreskriver vores "Best practice" dækningsgraden maksimalt må være 50%.

Hvad består den lysåbne vegetation så af? Der kan være tale om både naturlige og mere kunstigt skabte områder:

- Vildtagre med planter der tiltrækker insekter
- Våde pletter i marken (vibelavning)
- Striber med reduceret udsædsmængde

Om den lysåbne vegetation består af en udsået vildtafgrøde eller naturlig fremspiring af et og to årige urter (som i de fleste landmænds øjne i dagligdagen betragtes som ukrudt), kan være lige gavnligt – blot den tiltrækker insekter tids nok til at kyllingerne kan få glæde af den. Som med de andre elementer vi registrerer, fungerer en lysåben vegetation bedst, hvis den ligger i forlængelse af nogle af de andre typer, eksempelvis soleksponerede arealer og kantvegetationer.

Foto 4: Våd plet i lavning.

Tre workshopdage med markvildtlavenes kontaktpersoner har givet god feedback

Af Sabina Rohde, sro@jaegerne.dk

I marts er der afholdt i alt tre workshops i markvildtprojektet, hvor hvert lav havde mulighed for at deltage med to personer. Der var fin opbakning til dagene, og programmet bød på diverse indlæg om projektet og de elementer vi satser på. Carsten Riis Olesen, som står i spidsen for Danmarks Jægerforbunds prædationsprojekt deltog også på møderne med et oplæg. Prædationsprojektet har mange snitflader til de aktiviteter, der sker ude i lavene og oplægget blev vel modtaget. Deltagerne kom også til orde, da der ved hvert arrangement var indlagt tid til at drøfte forskellige emner i forbindelse med projektet på tværs af lavene og landsdele.

Projekt lækat

Af Jan Terp Laursen Østjysk Biologisk Forening

Lækatten er det eneste danske mårdyr, der skifter fra brun sommerpels til hvid vinterpels. Arten har altid sort halespids. Et nyt projekt har til formål at kortlægge, hvornår lækatten skifter mellem de tre dragttyper: vinterdragt, overgangsdragt og sommerdragt. Projektet søger nu Jeres hjælp.

Projektet ønsker at undersøge, om der er sket ændringer mht. hvornår lækatten fælder nu og tidligere i relation klimaændringer. Det er derfor vigtigt, at få oplysninger om observationstidspunktet så nøjagtigt som muligt. **ALLE** – også ældre oplysninger – har stor interesse. Kendskab til gamle ”støvede” lækatte i fx skolesamlinger eller på reolen, har derfor også interesse.

Har du oplysninger om lækatte og måske fotos, som må anvendes til PR-arbejdet i projektet,

modtages de med tak. Det er et frivilligt og ulønnet projekt. Projekt-resultaterne publiceres. Til orientering indtastes løbende alle lækat-observationer fra Dofbasen.

Hvis du har et bidrag til undersøgelsen kan du sende oplysninger til biologerne Jan Kjærgaard på mail jkj@nst.dk tlf. 29613149/75757628 eller Jørgen Terp Laursen på mail jtl@kirkeugle.dk tlf. 61 51 64 64/ 86 26 12 96.

Lækat i vinterdragt, foto Henning Larsen

Lækat i sommerdragt, foto Per Ekbjerg

NYT om markvildt er Danmarks Jægerforbunds nyhedsbrev omhandlende markvildtsindsatsen. Nyhedsbrevet udsendes til den Nationale Markvildtgruppe, medlemmer af Koordineringsgruppen, Hovedbestyrelsen, Markvildtudvalget, Kredsformænd, Hundekoordinatorer, Vildtplejerådgiverne, Jægernes fællesrådsrepræsentanter, samt de der har tilmeldt sig nyhedsbrevet på www.markvildt.dk.

